

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMĂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Emanoil Brăneanu.—*Jurisdicții speciale și judecători ocazionali.*

I. Dumitrescu.—*Art. 28 al legii pentru unificarea contribuțiilor directe.*

Jurisprudența Română.—*Inalta Curte de Casație S.-U.*—Constituționalitatea legilor.—Art. 60 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice. (V. Dincescu-Bolintin cu Primăria Sectorului III Albastru).

Inalta Curte de Casație S. III.—Acțiune Publică. — Acțiune privată.—Prescripție (Maria Oroveanu cu Regia Autonomă C. F. R.).

Curtea de Apel din București S. III-a.—Asanarea datoriilor. Dobândirea cu titlu particular a unui imobil ipotecat (Aurelia Vasilescu cu Victoria Diacon Dobrescu).

Curtea de Apel din București.—*Camera de Acuzare.*—Cășătorie.—Desfacere.—Termenul de 10 luni prescris de art. 278 c. civ. (Ion Botez cu Maria Mihăilescu).

JURISDICȚII SPECIALE ȘI JUDECĂTORI OCAZIONALI

Încă din antichitate — și poate chiar mai mult în alte vremuri decât astăzi, și spre fericirea acelor vremuri — magistratura a fost considerată ca o clasă aparte, superioară tuturor celorlalte clase sociale pe cari omenirea și le-a făurit în decursul veacurilor. Este de necontestat că această considerațiune cu totul specială, acordată magistraturii își găsește cu ușurință explicațiunea în faptul că, ea își are originile de altfel atât de îndepărtate, în religie. Într'adevăr din cea mai veche antichitate, dreptul s'a confundat cu religia, au isvorât din același izvor; ceva mai mult chiar: primele reguli de drept au fost reguli religioase atât prin autoritatea dela care emanau, cât și prin conținutul și sancțiunea lor; — nu mai amintim că primii magistrați au fost însăși preoții diferitelor culte. Bine înțeles că astăzi dreptul și religia nu mai au nimic comun, dreptul devenind laic, atât prin conținutul lui, cât și prin sancțiunea lui, spiritualul și temporalul ajungând în mod hotărâtor, precis deosebite, cu alte cuvinte autoritatea religioasă și autoritatea civilă fiind azi complet separate, din acest punct de vedere.

A ne întreba care este sâmburele acestei concepții și a încerca să pătrundem originile autorității magistraturei, înseamnă cu alte cuvinte a studia implicit însăși origina și evoluția dreptului în timp și spațiu; — dar aceasta rămâne în sarcina acelor cari ar dori ea în mod amplu și documentat să se ocupe de acea-

stă problemă, de altfel atât de interesantă prin discuțiunile la cari poate da loc.

Pentru ceea ce ne interesează, este de ajuns a spune că prestigiul de care se bucură magistratura în ochii popoarelor este de esență religioasă și deci mistică, cum este de altfel și însăși origina dreptului.

Fustel de Coulanges în monumentala sa operă „La cité antique” a arătat cum în fiecare instituție juridică în antichitate se vede substratul religios: „dreptul — zice savantul francez — nu s'a născut din ideea noastră de dreptate, ci din religie și nu era conceput în cetatea antică în afară de ea. Pentru ca să existe un raport de drept între doi oameni trebuiau să aibe același cult al căminului, aceleași sacrificii. Or, nici sclavul, nici străinul nu participau la religia cetății. Deci, nici o posibilitate de a stabili o legătură de drept între ei. Dreptul nu era decât unul din aspectele religiei. Fără religie comună nu există lege comună”.

Istoria drepturilor din antichitate ne relatează date interesante despre magistratură, dintre cari nu vom desprinde decât ca principiu, că cei însărcinați cu aplicarea legilor, adică judecătorii, la început nu se alegeau decât dintre marii-pontifi, bine înțeles în afară de rege, care își avea toate drepturile rezervate în această privință. Cei ce-și asumau această calitate se bazau, susținând, că nu sunt decât detentorii și tălmăcii unei puteri superioare sau a unor principii absolute, cari au variat în mod continu după timp și loc, iar rolul lor se rezuma la acela de a fi păzitorii legilor cari veneau de la Zeus, — după cum ne afirmă Omer în Iliada. Iată cum primii magistrați erau: regele și marii pontifi.

Istoria dreptului roman, ca și istoria tuturor drepturilor vechi ne explică cu prisosință această stare.

Care este deci influența mistice asupra dreptului? Această influență este dublă: mistica patronează geneza marilor doctrine politice, sociale și juridice; — mistica dă dreptului, prestigiul și autoritatea care-i sunt indispensabile spre a produce armonia socială. Din acest caracter religios al legilor și instituțiilor create pentru a lor aducere la îndeplinire și aplicare, putem trage concluzia că, numai elementul mistic despre care am amintit le-a putut de cea forță și

perpetuitate pe cari le regăsim și astăzi, une ori mai scăzute, este drept, însă nici odată nelipsite. În fața celor ce totdeauna au reprezentat autoritatea și Ordinea, adică Statul însăși, cetățenii au dat ascultare legilor cari pentru ei reprezintă forța supremă.

Mai toate popoarele antice și în special Romanii, cu admirabilul lor simț politic, au fost perfect conștiente de acest adevăr, ceea ce explică tradiționalismul lor formalistic pe care și astăzi încă îl mai găsim la unele instituțiuni: mai mult în Biserică, mai puțin în Armată și Magistratură.

Haina deosebită de a celorlalți, și care numai după atâtea greutăți s'a putut sau se poate îmbrăca, precum și fastul de care era încorjorat întotdeauna — și mai este și astăzi într'o măsură oare care, momentul împărțirii dreptății, formele și mediul în care toate aceste fapte s'au desfășurat și au a se desfășura, nu fac altceva decât să însuflească ori cărui cetățean, acel respect ce datorăm cu toții legilor și magistraturii. Trebuie să recunoaștem cu toții, că oșebit de celelalte considerațiuni, un rol însemnat în menținerea, prestigiului magistraturii este formalismul ce înconjoară această instituțiune. Ridicați magistratului roba ce-i acoperă umerii și veți descoperi într'ânsul egalitatea puterilor sale față de noi. Nu este mai puțin, adevărat că orice magistrat desbrăcat de roba sa nu este decât un individ ca ori care altul, cu calități și defecte ca orice alt om, cu slăbiciuni și ambiții ca ori care dintre noi și totuși în exercițiul funcțiunii sale și învesmântat în acea robă garnisită cu hermină același individ ne apare sub o lumină cu totul alta cu un prestigiu de netăgăduit.

Asemenea poporului roman în antichitate, poporul englez în zilele noastre, constituie un exemplu viu prin tradiționalismul ce-l cultivă cu atâta grijă și pe baza căruia — și suntem nevoiți a recunoaște aceasta — a reușit să devie o mare putere deși nu posedă decât un petec de țară. Asemenea poporului roman, poporul englez dotat de un netăgăduit simț practic a înțeles utilitatea menținerii formalismului, după unii în mod eronat, ajuns până la ridicol, în mijlocul căruia s'a dezvoltat magistratura engleză și numai cu scopul final de a-i menține prestigiul fără de care autoritatea și ordinea în Stat nu ar putea fi decât cu greu menținute.

Dacă s'a constatat cu prisosință — și ori ce insistență devine superflua, — că formalismul poporului englez chiar numai în relațiunile particulare are o însemnată înrăurire din punct de vedere social, este de o capitală importanță cu atât mai mult în instituțiunile cari reprezintă Statul.

S'au întrebat desigur mulți, și nu poate fi găsită ca surprinzătoare o asemenea întrebare, — pentru alții foarte naturală: care este scopul pentru care în zilele noastre magistratura mai trebuie considerată alt fel decât oricare instituțiune, acordându-i-se un prestigiu cu totul deosebit?; sau mai bine zis de ce trebuie privit magistratul sub un aspect altul decât ori care alt liber profesionist? Dece oare necesită oare magistratura, pentru interpretarea și aplicarea dreptului,

un cadru atât de formalist atât de mult exteriorizat și în special o haină deosebită.

Dar a discuta de magistratură sau de drept în mod separat, fără a discuta de aceste noțiuni simultan, de oarece ele sunt inseparabile prin însăși rațiunea care le-a creat, — iar scopul final neputând fi atins: menținerea societății sub o formă organizată, — fiind de neconceput, ar însemna a crea teorii fără nici un corespondent în viața practică. Bonnetcase în „Introduction à l'étude du droit” spune: „când vorbim de drept, ne referim nu numai la tehnica pur juridică, ci și la factorii și doctrinele sociale, economice, morale sau politice, cari îl determină și constituiesc cadrul și izvoarele sale reale l.

În această lumină a discuta în mod conex despre drept și magistratură, ca rezultante a unor factori sociali economi și politici, devine explicabilă întrebarea de mai sus: utilitatea menținerii formalismului în magistratură, și în mod direct și implicit, neintroducerea în mijlocul ei a altor elemente străine, sub titulatura de judecători ocazionali.

Legiitorul nostru, ca și legiitorul altor state, a încercat să răspundă și el la rându-i acestei întrebări creind jurisdicțiile speciale cu judecători ocazionali, desbrăcați totodată atât de robă cât și de experiența ce fiecare profesionist și-o apropie în decursul exercitării unei profesii.

În mod tangențial și discutând independent chiar despre formalismul și solemnitatea cu care se înconjoară magistratura, numai din punctul de vedere al formalismului strict, fără a aminti și despre judecătorii ocazionali, practica de toate zilele a dat un răspuns hotărâtor în această privință, demonstrându-ne prin ședințele cari au loc fie în prezența judecătorului de ocol fie în prezența judecătorilor desemnați să rezolve pricinile în camera de consiliu. Lipsa robei și a acelei atmosfere de solemnitate nu are de efect decât scăderea prestigiului magistraturii și încrederii cetățenilor în modul cum dreptatea este împărțită.

Cu atât mai mult să nu ne apară oare prezența judecătorilor ocazionali cu un efect negativ și mai considerabil din punct de vedere al încrederii ce-l inspiră? Evident că da!

Să spicuiem în legislația noastră numai câteva din jurisdicțiunile speciale care aduc în instanță magistrați să prezideze alături de asesori, judecători ocazionali.

Nu mai departe, și cunoscută de toată lumea, este instituțiunea Curților cu Jurați a cărei existență și origină în codul nostru penal este de natură străină. Nu este nici locul și nici necesar a discuta în acest studiu dacă mai este necesară o asemenea instituțiune în zilele noastre. Este suficient a arăta în câteva cuvinte numai rolul hotărâtor ce-l joacă această instituțiune de drept, din punct de vedere social.

Toți cei ce au făcut parte dintr'o Curte cu Jurați excluzând sub această expresiune pe magistrații de profesie, își pot cu ușurință explica schimbarea ce se produce în mentalitatea individului așezat în mod ocazional pe un scaun de judecător. Pentru constatarea acestui fapt cert și indiscutabil nu sunt necesare

decât câteva exemple practice și cu atât mai puțin aprofundate studii de psihologie. Două sunt în genere ipostazele în care poate să se afle un asemenea în divid: fie manifestarea unei severități dusă peste limita necesară reprimării ori cărei crime, fie o delăsare și o îngăduință, care nu are ca urmare decât un verdict de achitare, lăsând de o parte cazurile, de altfel nu rare, când unii jurați, pentru anumite considerațiuni — ale căror isvoare le ignorăm — au interesul să creeze în Camera de deliberare o anumită atmosferă pentru obținerea unui verdict interesant.

În genere judecătorul ocazional, lăsând de o parte situațiunea specială când un asemenea judecător ar fi dublat de personalitatea unui avocat, are marele defect de a nu ști să extragă din imensitatea probeilor, actelor și discuțiunilor aduse în instanță, esențialul pe baza căruia s'ar putea duce un verdict just și echitabil. Neobișnuit cu subtilitățile pledorilor marilor avocați, cari se prezintă în fața curților cu juri, judecătorul ocazional se lasă ușor impresionant de figurile și gesturile melo-dramatice, fie ale avocaților reprezentând partea civilă, fie și aceasta în special, ale celor cari apără pe criminali.

În linii generale se poate afirma că această lipsă de discernământ, și impresionalitate constituie unele din elementele importante pentru cari astăzi instituțiunea Curților cu jurați este considerată de majoritatea juriștilor ca o instituțiune perimată și care prin soluțiunile care le dă pune în pericol însăși existența societății actuale. Aminteam mai sus greșita interpretare ce une ori o dă judecătorul ocazional în executarea mandatului său printr'o severitate excesivă. O simpatică figură, intelectual de marcă, care își da seama perfect de responsabilitatea și rolul ce-l avea în calitatea sa de jurat, interpelat într'o societate asupra considerațiunilor cari l'au determinat să aducă un verdict de condamnare, a răspuns într'un mod cu totul neașteptat: „îmi era imposibil să achit acest individ din cauza căruia am fost nevoit să mi pierd două zile“. Este de reținut faptul că cu toate insistențele depuse nu a reușit să fie recuzat de nici unul dintre prietenii avocați prezenți în cauză. Iată cum se explică severitatea unor jurați, explicațiune care poate fi dată în majoritatea cazurilor, în cari se aduc verdicte condamnatorii.

Dar după cum cu ușurință poate cădea un jurat în această greșală, a unei extreme, cu tot atâta ușurință poate cădea în cealaltă extremă, în aceea a unei dezinteresări complete, sau mai mult chiar, a unei indulgențe excesive. Printr'un exemplu de asemenea se poate ilustra și această situațiune, tot atât de simplu ca și precedentă: „cum puteam oare să mi încarc conștiința — spunea un jurat — când știam că individul pe care l condamn își va pierde pentru tot restul vieții sale libertatea, și când îmi întemeiam acest raționament pe considerațiunea că eram pentru prima oară jurat și poate, pentru ultima oară“.

Dar nu numai acestea sunt considerațiunile pentru cari jurații în majoritatea cazurilor aduc un verdict altul decât conform realității, considerațiuni de ordin generic și aplicabile ori căruia jurat, ci mai sunt și o

întreagă altă serie care variază în mod direct cu vârsta, profesiunea și mediul social din care juratul face parte. — Astfel un distins industriaș care cu o altă ocaziune în calitate de jurat se pronunțase în mod definitiv și hotărâtor contra crimelor pasionale, având a se pronunța într'un cerc intim cu ocaziunea unei discuțiuni asupra crimei relatată de unele ziare că ar fi avut loc în Transilvania, nu de multă vreme, crimă care a suprimat viața unui avocat venit să execute pe debitorul unui client al său, aceeași persoană, de astă dată față de situațiunea specială în care era pusă, ținând seamă și de faptul că era un debitor încontinuu stânjenit de demersurile creditorilor săi, a declarat că, de ar fi avut a se pronunța asupra acestei crime, ca jurat, nu numai că ar fi adus prin votul său un verdict de achitare, mai mult chiar în camera de chibzuire ar fi creiat o asemenea atmosferă încât și ceilalți jurați, în unanimitate, să adopte părerea sa.

Un număr variat și nelimitat de asemenea exemple ar putea fi adus în discuțiune pentru a ilustra numeroasele și variatele considerațiuni pe baza cărora soluțiunile marilor interese deduse în fața juraților pot fi ușor schimbate prin hotărâri cari ating nu numai ordinea socială și echitatea, dar chiar ating în mod dezastruos rațiunea și bunul simț.

Dacă soluțiunea unui proces adus în fața juraților depinde numai de lipsa de cunoștințe și discernământ, de buna dispoziție, sau de reaua dispoziție a juraților de interesele une ori tarificate ale unora dintre ei, sau de atmosfera care se creiază prin ziare, în ce măsură mai putem afirma că această instituțiune continuă a rămâne utilă societății și poate fi admisă de lumea juridică?

Citam mai sus cuvintele juristului francez Bonnacese din cari se deduceau necesitatea de a studia instituțiunile juridice în raport cu factorii de ordin economic, politic, financiar și juridic, din mijlocul cărora acele instituțiuni au isvorât și au a se desvolta. Lăsând de o parte arbitrii în genere, a căror utilitate după unii, ar fi numai, soluțiunea litigiilor pe cale amiabilă, și printr'o procedură urgentă, legi noi asemuitoare instituțiunii arbitrilor din codul civil sau comercial, au apărut în ultima vreme pentru a pune capăt unor conflicte de ordin politico-social-economic, organizându-se instanțe cu judecători ocazionali.

Au luat naștere, spre exemplu, două legi cari prin apariția lor au produs în sânul celor favorizați de ele un curent pe care poate nici legiuitorul însuși nu l'a avut în vedere și nu l'a dorit atunci când le-a conceput. Este vorba de legea pentru asigurarea plății lucrului efectuat și de creierea jurisdicției muncii, ambele cu un substrat mai mult politic decât social, și cu scopul inițial de a asigura masei largi a lucrătorilor, un mijloc rapid pentru obținerea sumelor cuvenite din lucrările executate, precum și asigurarea salariilor funcționarilor și muncitorilor din diferite întreprinderi și instituțiuni particulare.

Ca principiu, aceste legi au în vedere constituirea comisiunilor de judecată cu un președinte magistrat și doi judecători asesori aleși, aceștia din urmă, dintre

cetățenii capabili ai diferitelor bresle ce au a soluționa diferende ivite în sânul lor. Nu interesează în speță, mecanismul juridic al construirii acestor comisiuni, fiind deajuns numai a arăta că une ori, dacă nu în majoritatea cazurilor, litigiile deduse în fața acestor jurisdicțiuni speciale nu numai că nu se rezolvă în mod rapid și satisfăcător, dar chiar procesele sunt stânjinite de neprezentarea celor propuși ca judecători.

Legile în mod detaliat arată normele după cari diferitele bresle corporații, asociații și instituțiuni carise bucură de aceste jurisdicțiuni speciale au a propune persoanelor cari pot avea calitatea să constituie o comisiune pentru soluționarea litigiilor ce s'ar ivi. Să nu uităm însă că principiul legilor în discuțiune, este judecarea în prim plan în conformitate cu logica, echitatea și bunul simț. Să ne mai întrebăm atuncea cari sunt calitățile pe cari trebuie să le întrunească o persoană spre a fi propusă și aleasă ca judecător ocazional? Desigur că nu! Este de ajuns să fie considerată ca o persoană onestă, serioasă și cu cunoștințe în profesiunea pe care o exercită.

Să ne mai merrăm atunci pentru ce comisiunile nu se pot constitui nu numai la primul termen, ci și la termene ulterioare? O asemenea surprindere ar fi deplasată. Dacă persoanele desemnate a fi judecători sunt dintre cele serioase, capabile, oneste și pricepute în profesiunea care o exercită, este neîndoios că aceste persoane nu își vor lăsa ocupațiunile lor cotidiene pentru a-și pierde timpul figurând ca judecători în asemenea comisiuni. Și iată astfel cum procesele sortite a fi soluționate cât mai urgent, suferă prin neprezentarea judecătorilor, pentru constituirea comisiunilor, repetate amânări.

Dar din punct de vedere juridic care este calitatea în care se prezintă fiecare din cei doi judecători ai unei comisiuni? Unul este propus de reclamant, iar celălalt de pârât; fiecare în măsura în care reprezintă o parte sau pe cealaltă, uitând obiectivitatea de care trebuie să dea dovadă, susținând în mod general interesele părții de care a fost propus, iar uneori în mod invers, ca o ironie, susținând tocmai interesele părții, așa socotite, adversă.

Ne este permis oare să afirmăm că acești judecători ocazionali, în deplină lipsă de cunoștințe juridice reușesc a îndeplini, nu cu prisosință, ci la limita cea mai de jos admisă, scopul legii? Desigur că nu? Părțile cari au propus acești judecători, fiind une-ori în strânse legături de amiciție cu aceste persoane nu văd în ele cece ar trebui în realitate să vadă, ci se opresc a vedea în ei numai influența ce poate fi exercitată pentru obținerea unei reușite sigure în procesul întreprins. Această situațiune este de altfel explicabilă prin faptul că justițiabilii își dau seama de raporturile ce le au cu judecătorii ocazionali, de unde acel aspect deplorabil pe care îl capătă ședințele în cari se desfășoară asemenea procese. Spre diferență de magistrații cari au raporturi de prietenie cu unii dintre avocați, și întâmplător une ori cu vre-unul dintre justițiabili judecătorii ocazionali privesc pe avocat printr'o anumită prizmă care le demască inferioritatea din punct

de vedere intelectual, în linii generale, apropiindu-se de justițiabili.

Raporturile celor ce se întălesc în palatul de justiție unii în calitate de magistrați, iar ceilalți de avocați, se sting în acele momente în fața intereselor superioare, spre a reapare apoi în afară de localul dreptății. Nu tot astfel se întâmplă și cu judecătorii ocazionali.

Iată cum legiuitorul forțat de eveniment, în majoritatea cazurilor, mai mult de natură politică decât socială, dă curs unor anumite curente, cari într'un Stat cu o Constituțiune ca a noastră, nu își au rostul, punând la îndemâna unor indivizi texte de legi și încurajându i în mod indirect astfel, la îrosirea forțelor lor într'un mod deșanțat, prin intentarea de procese și pierderea timpului pentru susținerea lor. Ori care ar fi starea mizeră, de criză și de șomaj care ar exista la un moment dat, — și din nefericire pentru țara noastră ne aflăm într'o asemenea grea situațiune — nici un lucrător serios, și cu dragoste pentru meseria sa, fie el manual sau intelectual, nu poate afirma că este pus în imposibilitate de a și procura de lucru, — căutând în schimb să realizeze sume intentând procese patronilor, puși la adăpost de orice răspundere al acestei îndrăzneli în baza unui text din nouile legiuri. Dacă atâtea sute de licențiați în drept așteaptă să ocupe un post de magistrat, de ce să înființăm jurisdicțiuni speciale cu judecători ocazionali? De ce să răpim timpul prețios al celor ocupați la treburile lor, numindu-i judecători atunci când nu au cunoștințele speciale cerute în mod imperisos și necesar pentru a putea pune în aplicare o normă de drept?

Dacă curentul zilei de azi militează în favoarea și susținerea tezei care aduce pe estrada Tribunalului judecători ocazionali, și dacă astăzi legiuitorul încercând să retragă aceste legiuri s'ar isbi de invocarea unui drept câștigat de anumite părți interesate, nu rămâne decât să recomandăm celor chemați să judece, referindu-ne bine înțeles la judecătorii ocazionali, mai multă prudență, mai multă echitate, mai mult bun simț.

Emanoil Brăneanu
Avocat

ARTICOLUL 28 AL LEGEI PENTRU UNIFICAREA CONTRIBUȚIUNILOR DIRECTE

Discuția ce am avut cu un prieten, de a cărei bună — credință nu îndrăznisem să mă îndoiesc, mi-a dat prilejul să aștern pe hârtie convicțiunile ce am avut totdeauna în privința interpretării Art. 28 al Legei pentru Unificarea contribuțiunilor directe.

Scriu prin urmare cea ce am crezut de mult și dacă până acuma nu am avut curajul să încredințez tiparului convingerile mele, aceasta se datorește neîncerderei ce am avut în dibăcia scrisului.

Am crezut și cred că legea contribuțiunilor directe — ca orice lege de acest soi — reglementează numai raporturile dintre individul-contribuabil și fisc, așa că

raporturile dintre indivizi (între ei) cristalizate în convenții, rămân a fi reglementate principal de dispozițiunile C. Civ. (Art. 969 etc).

Articolul 28 al Legei contribuțiilor directe glăsuind că *impozitul e în sarcina creditorului, chiar dacă prin contracte s'ar prevedea clauza contrarie*, aceasta însemnează că fiscul nu înțelege să stea de vorbă cu *debitorul* în privința acestui impozit, chiar dacă acesta s'a angajat ca să'l suporte.

El îl încasează de la *creditor* care este dator să se execute, urmând ca acesta la rândul-i să ceară debitorului respectiva sumă conform convenției.

Prin urmare când într'un act — să zicem de ipotecă — am convenit cu debitorul meu să îmi plătească o dobândă anuală de 10% la suma împrumutată și tot el să achite (adică să suporte) impozitul cuvenit fiscului privitor la suma ce reprezintă menționata dobândă, această convenție este perfect legală (*valabilă*).

Este adevărat că ea nu îmi dă dreptul să cer Fiscului a urmări pe debitorul meu, ca unul ce și-a luat această obligațiune, dar dacă *debitorul* este alături de mine și bagă mâna în buzunar să plătească, Fiscul nu poate refuza suma (să nu credeți că nu se poate întâmpla și asta) pretextând că impozitul este în sarcina mea.

El își execută o obligațiune legal convenită iar dacă refuză, eu *sunt dator* să achit Fiscul, rămând calea acțiunii în justiție contra lui.

Mi s'a răspuns de mulți, că dispozițiunile menționate în articol sunt de strictă interpretare.

Necontestat. Dar cred că asta este interpretarea Socotesc că este nimerit să arăt — după umila mea opinie — rățiunea redacțiunii Articolului 28

Imaginațivă că împrumut pe A. 100.000 lei și convin cu el ca în loc să îmi plătească o dobândă anuală de 12% să îmi plătească numai 10% însă să îl privească pe el impozitul datorat fiscului privitor la această dobândă.

În acest caz eu primesc dela el: a) zece mii lei adică dobânda pe un an. — b) alți una mie cinci sute lei, adică impozitul asupra acestei dobânzi (presupunând un impozit de 15%).

Redacțiunea Articolului 28 impunându-mi un sentiment de circumspecțiune în loc să convin cu debitorul meu a'mi plăti o dobândă de 10% plus impozitul datorit fiscului, convin să îmi plătească o dobândă de 12% — atât.

Ei bine.... În acest caz eu încasez 12.000 lei, din care achit fiscului 15%, adică una mie opt sute lei.

Fiscul încasează prin urmare acum *trei sute lei* în plus.

Iată deci rațiunea redacțiunii... **interesul fiscului**

I. Dumitrescu
Avocat

JURISPRUDENȚA ROMANA
INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIUNI-UNITE

Audiența de la 11 Aprilie 1935

Președinția D-lui D. Volanschi, Prim-Președinte

V. Dincescu-Bolintin cu Primăria Sectorului III Albastru

CONSTITUȚIONALITATEA LEGILOR. — CREAȚE CONTRA STATULUI. — CUM POT FI URMĂRITE. — ART. 60 DIN LEGEA PENTRU CEPEREA ȘI URMĂRIREA VENITURILOR PUBLICE ART. 17 ȘI 40 DIN CONSTITUȚIUNE.

1 Legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, care, prin art. 60 prevede că creanțele contra statului și a celorlalte instituțiuni de stat se vor executa numai prin înscriere în buget, nu contravine principiului conținut în art. 17 din constituție, întru cât dispozițiunile legii se referă la procedura de urmărare a acestor creanțe și nu atinge cu nimic fondul drepturilor a căror realizare este asigurată în limitele posibilităților bugetului în care vor fi înscrise.

1 Dispozițiunile art. 40 din Constituție nu sunt contrazise prin nimic de art. 60 din legea de urmărare, care nu oprește executarea sentințelor judecătorești constatatoare a unor creanțe contra instituțiilor de Stat, ci nu face decât să reglementeze modul de executare al acestor sentințe.

No. 29. — Respîns recursul făcut de către V. Dincescu-Bolintin în contra sentinței cu No. 354/1934 a Trib. Ilfov S. Notariat, în proces cu primăria Municipiului București.

S'a ascultat recurentul în dezvoltarea motivelor de recurs, d-l avocat I. Dumitrescu în combateri și d-l Procuror general C. Viforeanu în concluziuni pentru respingerea recursului.

Curtea Deliberând,

Asupra recursului făcut de V. Dincescu-Bolintin în contra sentinței cu No. 454/1934 a tribunalului Ilfov secția Notariat.

Văzând sentința atacată, din care rezultă că V. Dincescu-Bolintin fiind creditorul Primăriei Municipiului București sectorul III Albastru, pentru suma de 648.000 lei, pe baza sentinței judecătorești definitive a cerut tribunalului Ilfov înființarea unui popriri în mâinile Primăriei Centrale a Municipiului București, a Societății Comunale de tramvae electrice și percepțiilor comunale 6. și 7, pe orice sume de bani ce aceste instituțiuni ar avea de dat Primăriei Sectorului III Albastru; că tribunalul Ilfov S. Notariat, prin ordonanța No. 24,362 din 7 Decembrie 1933, respinge această cerere pentru motivul că potrivit art. 67 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice din 13 Aprilie 1933, creanțele contra statului și comunelor, se execută numai prin înscrierea lor în bugetul anului următor aceluși în care s'a făcut cererea și că chiar dacă petiționarul face dovadă că a cerut și i s'a înscris creanța în bugetul Primăriei, tot nu i se poate încuviința măsura cerută, întrucât anul bugetar în care i-a fost înscrisă creanța n'a expirat; că în contra acestei ordonanțe, V. Dincescu-Bolintin făcând apel la completul tribunalului, apelul se respinge prin sentința No. 454/1934, care se întemeiază tot pe dispozițiunile art. 67 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice din 1933 și art. 60 din aceeași lege modificată în Maiu 1934.

Având în vedere că în contra sentinței de mai sus, V. Dincescu-Boiintin a declarat recursul de față prin care invoacă numai neconstituționalitatea art. 60 din legea de urmărire din 1934. corespunzător art. 70 din legea de urmărire dela 1933.

Având în vedere că recurentul contestă constituționalitatea sus menționatului text prin motivele în număr de două ce a formulat.

Văzând primul motiv a cărui cuprindere este următoarea :

„Dispozițiunile art. 60 din legea de urmărire din 1934, care sunt aceleași din art. 57 din legea de urmărire din 1933, modificate și cu acelea din art. 56 din legea finanțelor locale, pe care Tribunalul le-a aplicat, — sunt neconstituționale, — violându-se printrânsele dispozițiunile art. 17 din Constituție, care garantează dreptul de proprietate.

Intr’adevăr :

„Inalta Curte de Casație, Secția III a, prin decizia sa cu No. 1733/1932, investită cu formula executorie care confirmă în parte și completează deciziunea Curții de Apel din București Secția I-a cu 305/932, a condamnat Primăria Municipiului București, sectorul III Albastru ca să-mi plătească suma totală de 648.000 lei, drept daune cominatorii, socotite conform deciziunilor executorii câte 500 lei pe fiecare zi, cu începere dela 13 Iunie 1929 până la executarea deciziunii No. 299/1929 a Curții de Apel din București, secția I-a, care s’a efectuat posterior pe ziua de 30 Decembrie 1932.

„Inalta Curte dând ordin de executare, Corpul de Portărei a înmănat Primăriei Municipiului București sectorul II Albastru, somațiunea cu No. 8737 din 9 Februarie 1933, aflată la dosarul cauzei.

„Făcând cererea aceasta, Primăria a înscris plata sumei de 648.000 lei în bugetul anului 1933—1934 după cum se constată din acest buget.

„Făcând cerere verbală și scrisă cum și o somațiune de a mi se ordonanța și achita sus menționata sumă, prevăzută în titlul executor și în bugetul în curs și neprimind nici un rezultat favorabil, am făcut cerere de înființarea poprirei, așa cu este redactată la dosarul cauzei.

„D-l Președinte al Tribunalului mi-a respins cererea de înființarea poprirei, ca inadmisibilă, în baza art. 57 din legea pentru urmărirea veniturilor Statului din 1933.

„Am făcut apel la Tribunalul — după discuții contradictorii cu Primăria, prin sentința sa cu No. 454/1934 a respins apelul meu pe baza art. 60 din aceeași lege, modificată în Mai 1934, aflat în vigoare în momentul judecării și care articol decretează că averea mobilă și imobilă, precum și veniturile de orice fel ale Statului, județelor și comunelor și ale tuturor instituțiilor acolo prevăzute, nu pot fi urmărite de către nici un creditor pentru nici un fel de creanță, aceasta executându-se numai prin înscrierea lor în bugetul anului următor celui în care s’a făcut cererea.

„Primăria debitoare a înscris plata sumei în bugetul 1933-1934, dar n’a voit să ordonanțeze suma și s’o plătească, deși i am făcut mai multe cereri verbale și scrise în acest scop.

„Dispozițiunile art. 60 din legea de urmărire oprește urmărirea forțată a bunurilor și veniturilor instituției debitoare, Primăria sectorului III Albastru condamnată judecătorește de Inalta Curte de Casație și această oprire este după înscrierea sumei în buget dar refuză plata de către Primărie.

„Prin urmare conform acestei dispozițiuni de lege eu creditor sunt lăsat la bunul plac al debitorului, adică dacă debitorul condamnat voește să plătească,

„poate s’o facă; dacă nu voește poate să nesocotească o hotărâre judecătorească care consfințește o creanță, căci mijloace de constrângere sunt oprite de text.

„Art. 17 din Constituție garantează proprietatea de orice natură și în sfera acestui principiu fiind cuprinsă fără îndoială și proprietatea incorporală din care face parte și dreptul de creanță.

„Garantându-se creanța, implicit se garantează mijloacele de executare forțată,—se garantează ca creanța să fie o realitate și nu o ficțiune, adică garantarea pune la îndemână mijloace de constrângere pentru ca creditorul să intre efectiv în posesia creanței sale garantate, fără de care dreptul de proprietate ar ajunge să devie cu desăvârșire iluzoriu mai cu seamă în materie de condamnare judecătorească.

„Intr’un Stat ale cărui instituțiuni proclamă și garantează respectul proprietății, perspectiva stării iluzorie nu poate să fie admisibilă.

„Prin urmare dispozițiunile din art. 60 din legea de urmărire din 1934 care sunt aceleași cu acelea din art. 57 din legea din 1933 și cu acelea din art. 56 din legea finanțelor locale, care oprește urmărirea averii instituțiunii, condamnată judecătorește la plată violând dispozițiunile art. 17 din Constituție, nu și poate avea efect”.

Având în vedere că prin acest motiv recurentul susține că art. 60 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice violează art. 17 din Constituție pentru că oprind urmărirea averii instituțiunii condamnată judecătorește la plată, garantarea creanței devine iluzorie.

Considerând că art. 60 din menționata lege prevede că averea mobilă și imobilă, precum și veniturile de orice fel ale Statului, Administrațiilor comerciale, Caselor autonome, județelor, comunelor și camerelor profesionale, în ce privește veniturile cu caracter public, nu vor putea fi urmărite de nici un creditor pentru nici un fel de creanță cu excepțiunea cătorva urmăririi anume arătate de text.

Creanțele contra Statului, autorităților și instituțiilor prevăzute la art. 1 se vor executa numai prin înscrierea lor în bugetul anului următor celui în care s’a făcut cererea, ținându-se seamă de vechimea creanței și data cererii.

Considerând că în conformitate cu art. 17 din Constituție, creanțele asupra Statului sunt garantate.

Că această garanție constituțională asigură pe creditorii Statului că creanțele lor vor fi plătite.

Că în ce privește însă procedura de urmărire pentru realizarea creanțelor de mai sus, această procedură, având incidență cu bugetul, a cărui alcătuire este o cerință a art. 114 din Constituție,—nu a putut fi cuprinsă în sfera de garantare a art. 17 sus menționat.

Că, legiuitorul constituant nu a înțeles să permită ca prin urmăririi întempestive un creditor să vină și să sdruncine întregul program financiar al unui buget elaborat de autoritatea publică, după însăși prevederile constituționale.

Că veniturile publice au prin buget o destinațiune determinată, dela care ele nu pot fi distrase fără ca serviciile publice să nu fie dezorganizate și buna funcționare a Statului sau a celorlalte autorități și instituțiuni enumerate mai sus, să nu sufere.

Că, astfel fiind, legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, care prin art. 60 prevede că creanțele contra Statului și a celorlalte instituțiuni de Stat se vor executa numai prin înscrierea în buget, nu contravine principiului conținut în art. 17 din Con-

stituție, întrucât dispozițiunile legii se referă la procedura de urmărire a acestor creanțe și nu atinge cu nimic fondul drepturilor a căror realizare este asigurată în limitele posibilităților bugetului în care vor fi înscrise.

Văzând motivul II de neconstituționalitate astfel formulat:

„Dispozițiunile art. 60 din legea de urmărire din 1934, care sunt aceleași cu acelea din art. 57 din legea de urmărire pe care Tribunalul le-a aplicat, sunt neconstituționale, violându-se printr'însele art. 40 din Constituție care acordă toată autoritatea hotărârii judecătorești, — cu dreptul de a fi executată și adusă la îndeplinire prin forța publică, pentru ca astfel hotărârea să nu devie iluzorie, iar autoritatea ei și suveranitatea instanței judecătorești, care a pronunțat-o să nu fie știrbită sau înlăturată.

In adevăr :

„Inalta Curte de Casație a pronunțat în mod definitiv și a obligat Primăria sectorului III Albastru ca să-mi plătească drept daune suma de lei 648.000 în mod ireductibil.

Primăria a înscris plata acestei sume în buget, dar nu voește ca să facă ordonanțarea și plata ei, deși am făcut cerere scrisă în acest scop.

„Tribunalul prin sentința sa cu No. 451/1934, pe care am atacat-o cu recurs, aplicând art. 60 din legea de urmărire a declarat cererea de poprire și deci de urmărire ca inadmisibilă, adică Inalta Curte a condamnat, dar primăria nu voește să supue și Tribunalul nu poate să execute, întrucât art. 60 interzice urmărirea veniturilor publice, chiar după înscrierea în buget a sumei.

„Adică sunt lăsat la discreția Primăriei, deși am hotărâre condamnatoare contra dânsii. Ori, Primăria nu voește să plătească, fiind supărată pentru faptul că a fost condamnată la plată.

„Art. 40 din Constituție acordă toată autoritatea hotărârii judecătorești, prin urmare implicit îi acordă și toate mijloacele de constrângere și de execuție forțată, pentru aducerea la îndeplinire a unei asemenea hotărâri.

„O hotărâre judecătorească care nu se poate executa este iluzorie și aduce știrbire și chiar desființare completă a autorității hotărârii judecătorești și suveranității instanțelor judecătorești, care a pronunțat hotărârea.

„Această știrbire de autoritate și de suveranitate nu poate să aibe loc atunci când Constituția declară rituos că hotărârea judecătorească are toată autoritatea sa și că o garantează în totul.

„Nu se poate într'un Stat ale cărui instituțiuni proclamă și garantează respectul hotărârii judecătorești, ca o asemenea știrbire de autoritate și de suveranitate să poată fi admisibilă prin imposibilitatea de a se executa hotărârea și de a se aduce la îndeplinire ei prin forța publică.

„Deci, dar, dispozițiunile din art. 60 din legea de urmărire din 1934 care sunt aceleași cu acelea din art. 57 din legea din 1932 și cu acelea din art. 56 din legea finanțelor locale, care oprește urmărirea averii instituțiilor publice, violând dispozițiunile art. 40 din Constituție, nu-și poate avea efectul și nu poate ca să oprească Tribunalul în executarea hotărârii”.

Având în vedere că prin acest motiv se pretinde că art. 60 din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice violează art. 40 din Constituție, pentru că oprind executarea unei sentințe judecătorești definitive face iluzorie autoritatea hotărârii judecătorești pe care art. 40 o proclamă.

Considerând că art. 40 din Constituție prevede că puterea judecătorească se exercită de organele ei și că hotărârile lor nu se pronunță în virtutea legii și se execută în numele Regelui.

Că, acestea fiind dispozițiunile textului constituțional invocat, ele nu sunt contrazise prin nimic de art. 60 din legea de urmărire.

Că, de altfel, textul de lege în discuție nu oprește — după cum susține recurentul — executarea sentințelor judecătorești constatatoare a unor creanțe contra instituțiilor de stat, ci el nu face decât reglementează modul de executare al acestor creanțe.

Că, față de cele expuse, motivele de neconstituționalitate nu sunt întemeiate și prin consecință recursul urmează a se respinge.

Pentru aceste motive respinge,

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența de la 2 Aprilie 1935

Președinția D-lui D. G. Lupu, președinte

Maria Oroveanu cu Regia Autonomă C.F.R.

ACȚIUNE PRIVATĂ. — ACȚIUNE PUBLICĂ. — PRESCRIPTIE. — ART. 593 ȘI 594 PROC. PENALĂ, CULPĂ QUASIDELICTUALĂ. — CULPĂ DELICTUALĂ. — PRESCRIPTIE. — ART. 998 C. CIV. 248 ȘI 249 COD. PENAL ȘI 594 PROC. PENALĂ. ACȚIUNE PRIVATĂ. — SUSPENDAREA EI PÂNĂ LA JUDECAREA ACȚIUNEI PUBLICE. — DACĂ SUSPENDĂ ȘI PRESCRIPTIA. — ART. 593 ȘI 594 PR. PENALĂ.

1. Potrivit art. 593 și 594 pr. penală, acțiunea civilă care rezultă dintr'un delict se prescrie prin trecerea aceluiași termen ca și acțiunea publică și aceasta indiferent de faptul că este intentată odată cu acțiunea publică și în fața aceluiași judecător, sau este intentată separat în fața judecătorilor civili și indiferent de faptul că este intentată contra delinquentului personal sau contra persoanelor civilmente responsabile.

2. Legiuitorul sancționând prin art. 248 și 249 c. pen. orice imprudență, deci însăși culpa quasidelictuală, din moment ce a avut de rezultat faptul interzis de lege, — omorul, rănirea sau lovirea, — urmează ca alături de culpa penală nu poate să subziste nici o culpă civilă distinctă, astfel că acțiunea civilă în despăgubiri întemeiată pe art. 918 c. civil, contra autorului infracțiunii prevăzută de art. 248 și 249 c. penal, sau contra persoanelor civilmente responsabile, se prescrie în mod necesar prin stingerea acțiunii publice.

3. Acțiunea privată intentată înaintea judecătorilor civili, deși este suspendată în mod obligator, prin efectul legii, până după judecarea acțiunii publice, totuși această împedire legală a exercițiului acțiunii private, nu suspendă și prescripțiunea sa, de oarece altfel ar fi ca acțiunea civilă să subziste și după prescrierea acțiunii publice, ceea ce este inadmisibil față de dispozițiunile categorice ale art. 593 și 594 pr. penală.

No. 654. — Respins ca nefondat recursul introdus de Maria Oroveanu, Ion Oroveanu și Demetru Oroveanu în contra deciziunii civile cu No. 263/931 a Curții de Apel Craiova S. II-a în proces cu Regia Autonomă C. F. R.

Curtea deliberând ;

Asupra recursului introdus de Maria Oroveanu, Ion Paul Oroveanu și Demetru Oroveanu contra deciziei civile No. 263/931 a Curții de Apel Craiova S. II-a în proces cu Regia Autonomă C. F. R. și Soc. de Asigurări „Agricola” din București;

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care rezultă că în noaptea de 19-20 Iunie 1912, automobilul în care se afla între alte persoane și N. T. Oroveanu, soțul reclamantei Maria Oroveanu și tatăl reclamanților Ion și Demetru Oroveanu a fost surprins și distrus de trenul Craiova — București, pe când traversa calea ferată la pasajul de nivel din dreptul cantonului No. 154, din cauza neglijenței cantonierului Ghiță Antonie care a lăsat bariera deschisă, iar N. T. Oroveanu și-a găsit moartea în acest accident.

Că Parchietul făcând cercetări, a deschis în contra cantonierului Ghiță Antonie acțiune publică pentru omor prin imprudență, iar recurenții au introdus contra căilor ferate acțiune civilă prin care au cerut 2 000-000 lei cu titlul de daune cauzate de prepușii săi.

Că prin deciziunea înaltei Curți de Casație S. I-a din 9 Martie 1920, prin care s'a casat sentința Tribunalului Dolj, dată asupra suspendării, acțiunea civilă a fost suspendată până după judecare acțiunii publice statuându-se în mod definitiv că acțiunea civilă își are fundamentul în delictul de omor prin imprudență comis de prepușii căilor ferate.

Că acțiunea publică contra inculpaților fiind lăsată în suspensiune mai mult pe 5 ani, a fost declarată prescrisă prin sentința Tribunalului Ilfov 629 din 18 Februarie 1927 rămasă definitivă.

Că Tribunalul Dolj procedând la judecarea acțiunii civile, a admis-o în parte, statuând că ea își găsește fundamentul într'un quasi-delict, deci în art. 998 c. civ., și prin urmare nu este cazul să fie prescrisă odată cu acțiunea publică.

Că în urma apelului declarat în contra acestei sentințe, atât de calea ferată cât și de reclamanți, Curtea de Apel Craiova, prin deciziunea supusă recursului, admite apelul căilor ferate și respinge ca inadmisibilă acțiunea și apelul reclamanților, constatând că acțiunea este prescrisă.

Având în vedere că pentru a da această soluțiune Curtea de Apel argumentează că acțiunea civilă din speță naște din faptul penal al prepusului căilor ferate, chestiune tranșată în speță în mod definitiv și de Inalta Curte de Casație S. I a prin deciziunea din 9 Martie 1920; că în această situațiune și dată fiind concomitența prescripțiunii ambelor acțiuni în conformitate cu dispozițiunile art. 8, 593 595 pr. pen., prin prescripțiunea acțiunii publice, s'a prescris și acțiunea civilă, indiferent de faptul că a fost suspendată în mod legal; că prescripțiunea sa nu putea fi întreruptă decât prin aceleași mijloace prin care se putea întrerupe prescripțiunea acțiunii publice.

Având în vedere că în contra acestei deciziuni reclamanții au introdus recurs pentru două motive de casare, plus trei motive suplimentare; că în instanță însă au desvoltat numai motivele III, IV și V suplimentare, pe motiv că motivele I și II sunt identice cu motivele III și IV suplimentare.

III) „Exces de putere și denaturare.

„Curtea de Apel pretinde că acțiunea noastră civilă am întemeiat-o pe infracțiunea săvârșită de prepușii CFR și că, în tot cazul, acest fundament juridic al acțiunii ar fi fost stabilit de Inalta Curte cu ocaziunea suspendării judecății acestei acțiuni.

A. „Or, din conținutul acțiunii rezultă că preten-

„țiunile noastre civile le-am întemeiat pe dispozițiunile codului civil (art. 998 și urm, din c. c.) și pe faptul neglijenței prepușilor CFR.

„N'am intentat acțiune nici în contra autorilor înfracțiunii penale, nici contra CFR, ca răspunzătoare civilmente de acea infracțiune.

„Așa fiind, Curtea de fond săvârșește o adevărată denaturare a acțiunii, atunci când afirmă că acțiunea noastră își are sursa sa (fundamentul) într'o înfracțiune penală, pe când în realitate, acțiunea era întemeiată pe o cauză juridică deosebită.

B. „Deasemeni, din expunerea deciziei No. 63/920, rezultă că ceea ce a făcut obiectul preocupării înaltei Curți a fost chestiunea suspendării propriu zise, iar nu a caracterului acțiunii.

„Pentru a admite suspendarea, și numai din acest punct de vedere înalta Curte a spus prin acea decizie că există o dependență între acțiunea civilă și cea publică. În adevăr, dacă cu ocazia procesului penal s'ar fi stabilit că accidentul este datoiert culpei victimei desigur, achitarea autorilor infracțiunii, pentru acest motiv, ar fi avut drept consecință respingerea acțiunii civile. Evitarea influenței morale a hotărârei civile asupra judecății în penal, și înlăturarea posibilității de hotărâri contradictorii au fost singurele chestiuni care au făcut preocuparea supremei instanțe.

„Prin urmare și asupra acestui punct, Curtea comite o adevărată denaturare.

„Este și rămâne constant că acțiunea noastră are o altă bază juridică decât faptul delictuos al prepușilor CFR, și deci, prescripțiunea acțiunii publice trebuiește îndepărtată.

IV) „Violarea art. 593 și urm. din proc. penală și a regulilor de drept în materie de prescripțiune.

„Curtea de Apel proclamă, în mod absolut, principiul că acțiunea civilă și acțiunea publică sunt cu totul legate din punct de vedere al prescripțiunii penale, constituind o invizibilitate între ele.

„Or, este de doctrină și de jurisprudență constantă că, în unele cazuri, deși acțiunea publică este stinsă acțiunea civilă continuă să subsiste,

„Astfel, în caz de răniri sau de omor prin imprudență, cum este în speță, existând două culpe: una penală și alta civilă, adică acțiunea având un caracter mixt, în asemenea cazuri, chiar dacă dispăre caracterul penal al faptului, rămâne neglijența sau simpla greșeală de serviciu, care este de natură să angajeze responsabilitatea CFR., pe baza regulii generale asupra obligațiunilor de a repara prejudiciul cauzat printr'o greșeală a noastră sau a prepușilor noștri (art. 998 și urm. c. c.) și a teoriei riscului adică a responsabilității obiective.

„Sistemul dualității culpei: civilă și penală, are drept corolar cumulul acțiunilor în responsabilitate și prin urmare prescripțiunea simultanee nu se mai aplică în atare caz.

Având în vedere că prin aceste motive de casare recurenții susțin că acțiunea în despăgubiri nu și-au întemeiat-o pe infracțiunea penală săvârșită de prepușii căilor ferate, ci pe dispozițiunile art. 998 și urm, c. civ. și pe faptul neglijenței prepușilor căilor ferate; că prin deciziunea înaltei Curți de Casație S. I pronunțată asupra suspendării acțiunii civile până după judecarea definitivă a faptului penal, și învoacată de Curtea de Apel ca un temel al hotărârei sale, nu s'a decis că în speță ar exista vre-o dependență între acțiunea civilă și cea penală, ci s'a hotărât suspendarea judecății acțiunii civile până după judecarea acțiunii publice, numai pentru a nu se da hotărâri contradictorii și a se evita influența morală a hotărârei civile asupra judecății în penal.

Că principiul pus de Curtea de Apel că între acțiunea civilă și cea penală există din punctul de vedere al prescripțiunii o indivizibilitate, prescriindu-se împreună, nu este exact, întrucât în caz de răni sau omor prin imprudență există două culpe, una civilă și una penală, astfel că chiar dacă dispăre caracterul penal al faptului, rămâne neglijența sau simpla greșală de serviciu a căilor ferate care este de natură să-i angajeze responsabilitatea pe baza art. 998 și urm. c. civ. și a teoriei riscului; că instanța de fond decidând că acțiunea are ca fundament juridic un delict și că acțiunea civilă s'a prescris odată cu acțiunea publică, a săvârșit un exces de putere, a denaturat acțiunea și a violat art. 593 și urm. pr. pen. și regulile de drept în materie de prescripțiune.

Considerând că potrivit art. 593 pr. pen. acțiunea civilă care rezultă dintr'un delict se prescrie prin trecerea aceluiași termen de 5 ani ca și acțiunea publică și aceasta indiferent de faptul că este intentată odată cu acțiunea publică și în fața aceluiași judecători, sau este intentată separat în fața judecătorilor civili și indiferent de faptul că este intentată contra delicventului personal sau contra persoanelor civilmente responsabile.

Considerând că rațiunea pentru care legiuitorul a legat împreună aceste două acțiuni din punct de vedere al prescripției și n'a lăsat să subsiste acțiunea civilă după prescripțiunea acțiunii publice, a fost considerațiunea de ordine publică de a împiedica să se pună în discuțiune și să se constate judecătorește cu prilejul judecării acțiunii civile, existența faptului penal care îi servește de fundament și care a rămas nesancționat din neglijența instanțelor penale.

Considerând că în speță prin deciziunea supusă recursului instanța de fond examinând cuprinsul acțiunii civile introdusă de către recurenți contra căilor ferate, precum și deciziunea Inaltei Curți de Casație S. I-a din 9 Martie 1920 prin care s'a statuat asupra suspendării acțiunii civile până după judecarea faptului penal de omor prin imprudență imputat prepușilor CFR., constatată în fapt fără denaturare și fără exces de putere, că acțiunea civilă întemeiată pe art. 998 și urm. c. civ., are ca unic fundament juridic neglijența prepușilor căilor ferate de a închide rampa la trecerea de nivel, neglijență care a avut drept rezultat moartea autorului recurenților.

Considerând că faptul neglijenței prepușilor CFR. de a nu închide rampa având de rezultat moartea autorului recurenților, constituie faptul penal de omor prin imprudență, prevăzut și pedepsit de art. 248 c. pen.

Că astfel fiind, nu era posibil ca instanța de fond să-și motiveze hotărârea asupra acțiunii civile în despăgubiri, astfel cum a fost concepută de recurenți, fără a constata cu acest prilej faptul penal prescris și rămas astfel nesancționat.

Considerând că obiecțiunea formulată de recurenți că în caz de omor prin imprudență există două culpe una civilă și una penală, astfel că dispărând caracterul penal al faptului prin prescripțiune rămâne culpa civilă care este de natură să angajeze responsabilitatea CFR. în baza art. 998 și urm. civ. este deosemena nefondată,

În adevăr prin art. 248 și 249 c. pen. legiuitorul sancționând orice imprudență, deci însuși culpa quasi-delicțională, din moment ce a avut de rezultat faptul interzis de lege, omorul, rănirea sau lovirea, urmează că în cazul de față, alături de culpa penală nu poate să subsiste nici o culpă civilă distinctă, astfel că acțiunea civilă în despăgubiri întemeiată pe art. 998 c. civ. contra autorului infracțiunii prevăzută de art. 248 și 249 c. pen. sau contra persoanelor ci-

vilmente responsabile, se prescrie în mod necesar prin stingerea acțiunii publice, deoarece judecătorul civil nu va putea, în acest caz, să-și întemeieze hotărârea pe culpa infractorului sau persoanei civilmente responsabile, fără a constata prin aceasta existența infracțiunii, care este cauzată prin orice greșală.

Că prin urmare, în speță acțiunea civilă în despăgubiri, constatându-se în instanța de fond, fără denaturare și exces de putere, că are ca unic fundament juridic faptul penal de omor prin imprudență al prepușilor CFR., fapt care a fost declarat prescris, urmează că pe drept cuvânt și făcând o justă aplicațiune a textelor și principiilor invocate în motivele de casare, instanța de fond a considerat-o prescrisă.

Astfel fiind motivele III și IV de casare sunt nefondate și cată a fi respinse.

Văzând motivul V de casare astfel formulat:

„In fine, Curtea mai violează art. 593 și 595 din „proc. penală și principiile de drept în materie de prescripțiune, prin aceea că, independent de fundamentul juridic al acțiunii civile, această instanță refuză să admită că prescripțiunea a fost în tot cazul „suspendată, prin efectul suspendării judecării acțiunii civile.

„Curtea de fond crede că prescripția nu poate fi „întreruptă sau suspendată decât simultan cu acțiunea publică și de aceleași acte de instrucțiune și „urmărire penală

„Or, în ce privește suspendarea prescripției, deși „în lege nu se arată cauzele de suspendare, este unanim admis, pe baza adagiului „contra non valentem agere...” că prescripția unei acțiuni se suspendă ori de câte ori există o imposibilitate de drept a se obține o hotărâre definitivă înainte de împlinirea termenului.

„În speță, imposibilitatea de drept a rezultat din „faptul că judecata acțiunii civile a fost suspendată „până la judecarea prealabilă a acțiunii publice.”

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurenții se plâng de violarea art. 593 și 594 pr. pen. și a principiilor de drept în materie de prescripțiune, săvârșită de instanța de fond prin aceea că, indiferent de fundamentul juridic al acțiunii civile, prescripțiunea a fost în tot cazul suspendată prin efectul suspendării acțiunii civile.

Considerând că este exact că procedura penală prin art. 593 și 594 reglementând modul de întrerupere al prescripțiunii acțiunii publice, care este același și pentru întreruperea acțiunii civile, nu prevede nimic în ce privește cazul când acțiunea privată intentată înaintea judecătorilor civili, este suspendată până după judecarea acțiunii publice;

Considerând însă că acțiunea civilă deși suspendată în mod obligator, prin efectul legii, această împiedecare legală a exercițiului acțiunii private, nu suspendă și prescripțiunea sa, deoarece admitând această soluțiune, s'ar ajunge la rezultatul că acțiunea civilă ar putea subzista și după prescrierea acțiunii publice, ceea ce nu este admisibil față de dispozițiunile categorice ale art. 593 și 594 pr. pen., care în interesul ordinei publice au voit ca ambele acțiuni, publică și privată, să se prescrie deodată și prin același termen.

Că instanța de fond hotărând în sensul celor expuse mai sus, a făcut în cauză o justă aplicare a textelor și principiilor invocate în motivul de casare.

Că prin urmare și ultimul motiv de casare fiind nefondat, recursul urmează a fi respins, cu cheltueli de judecată, pe care apreciind, Inalta Curte le fixează la 2000 (două mii) lei.

Pentru aceste motive respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III-a

Audiența de la 10 Aprilie 1935

Președinția D-lui Camil Demetrescu, Consilier

Aurelia Vasilescu cu Victoria Diacon Dobrescu

ASANAREA DATORILOR. — DOBÂNDIREA CU TITLU PARTICULAR AL UNUI IMOBIL IPOTECAT. — SIMPLI DETENTORI. — DACĂ BENEFCIAZĂ DE CONVERSIUNE.

ASANAREA DATORILOR. — GARANȚI. — ART. 49 DIN LEGEA CONVERSIUNEI.

1. Din întreaga economie a legii lichidării datoriilor, rezultă că legiuitorul a înțeles să acorde beneficiul acestei legi, debitorilor pe cari i-a prevăzut și în condițiunile anume specificate, iar nu și simplilor detentori, cum sunt dobânditorii cu titlu particular al unui imobil ipotecat, cari nefiind debitori personal obligați, ci ținuți numai ipotecar, propter rem, nu pot invoca în numele lor propriu, beneficiul conversiunii.

2. Achizitorul cu titlu particular al unui imobil ipotecat, nu poate fi considerat ca garant ipotecar și un poate deci invoca beneficiul pe care legea conversiunii îl acordă prin art. 49 giranților, garanților și oricărui obligat accesoriu, de oare-ce creanța ipotecară este garantată de imobilul ipotecat, iar nu de detentorul lui, care nu garantează acoperirea ipotecei și nu poate fi urmărit pentru restul creanței de creditorul care nu s'a putut îndestula din prețul eșit la licitație.

No. 176. — Respins apelul făcut de către Aurelia Z. Vasilescu și Z. Vasilescu în contra sentinței civile cu No. 339/934 a Trib. Ialomița S. II în proces cu Victoria Diacon Dobrescu.

Curtea,

Asupra apelului făcut de către Aurelia Z. Vasilescu și Z. Vasilescu în contra sentinței civile cu No. 339/934, pronunțată de Trib. Ialomița Secția II prin care s-a admis acțiunea provocatorie intentată de Victoria Diacon Dobrescu constatându-se că apelanții nu pot beneficia de dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane.

Având în vedere actele dela dosar, susținerile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele.

Niță Anghel, comerciant din orașul Călărași județul Ialomița se împrumută la 8 Februarie 1930, dela intimata de astăzi Victoria Diacon Dobrescu cu suma de 150.000 lei, pentru garantarea căreia îi constituie ipotecă prin actul autentificat de Tribunalul Ialomița Secția I, sub Nr. 391/930, imobilul sau din acel oraș strada Mihai Viteazu Nr. 10.

Prin actul dotal autentificat de Trib. Ialomița la Nr. 447/930, Niță Anghel constituie acest imobil ca dotă fiicei sale Aurelia la trecerea sa în căsătorie cu Zamfir Vasilescu.

Cum Niță Anghel nu a achitat la termen nici capitalul nici dobânzile împrumutului contractat, creditoarea Victoria Diacon Dobrescu, cere tribunalului Ialomița, scoaterea în vânzare prin licitație publică a

imobilului ipotecat și prin ordonanța de adjudecare Nr. 8008/932, acest imobil este adjudecat definitiv asupra creditoarei.

Atât Niță Anghel ca debitor cât și Aurelia și Zamfir Vasilescu ca deținători au făcut recurs, care se află pendinte în contra ordonanței de adjudecare.

Creditoarea Victoria Diacon Dobrescu, cu petiția înreg. la No. 19914 din Maiu 1934, la Trib. Ialomița secția II, intentă acțiune în conformitate cu art. 69 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934, în contra Aureliei și a lui Zamfir Vasilescu, pentru a se stabili că numiții în calitate de soți dotali și dobânditori cu titlu particular al imobilului constituit ipotecă de Niță Anghel, care între timp a decedat, nu pot beneficia de dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane.

Tribunalul Ialomița, prin sentința atacată cu apel, admite acțiunea creditoarei Victoria Diacon Al. Dobrescu și constată că pârâții Aurelia Zamfir Vasilescu și Zamfir Vasilescu, nu pot beneficia de legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane.

Având în vedere că pentru a ajunge la această soluțiune, Tribunalul motivează în prim rând că prezenta datorie având un caracter comercial este exclusă dela beneficiul legii lichidării datoriilor agricole și urbane, că chiar dacă pârâții sunt achizitori cu titlu particular (act de dotă) al imobilului ipotecat, datoria, dat fiind caracterul de drept real în rem al ipotecei, rămâne comercială, indiferent de calitatea de comerciant sau necomerciant a persoanei în mână căreia a trecut imobilul ipotecat; că pârâții fiind achizitori cu titlu particular — ei renunțând la succesiunea lui Niță Anghel, nu se pot prevala de drepturile personale ale acestuia, și deci nu pot beneficia de dispozițiunile art. 50 legea conversiunii de care de altfel nici autorul lor nu ar fi beneficiat fiind declarat falit; că pârâții nu pot invoca nici calitatea de garant așa după cum susțin, de oarece art. 49 din legea conversiunii are în vedere numai pe garanții și giranții unei obligațiuni principale, ca cei personali în materia fidejusiunii și în materie cambială, astfel că achizitorul cu titlu particular al unui imobil ipotecat nu poate fi socotit ca garant în sensul art. 49 din legea conversiunii pentru a susține că și el beneficiază de dispozițiile de favoare ale acestei legi.

Având în vedere că pârâții dela prima instanță, au atacat cu apelul de față această sentință, susținând că în mod greșit Tribunalul Ialomița a admis acțiunea intentată de Victoria Dobrescu, de oarece deținătorul unui imobil ipotecat trebuie să fie considerat debitor, atât conform dreptului comun cât și mai ales potrivit legii conversiunii, astfel că dâșii având această calitate și întrucât intrunesc și celelalte condițiuni cerute de legea din 7 Aprilie 1934, pot invoca beneficiul lichidării datoriilor; Că în orice caz mai susțin apelanții, ei trebuie să fie considerați ca garanți sau obligați accesorii, putând astfel beneficia de legea conversiunii potrivit art. 49.

Considerând că din întreaga economie a legii li-

chidării datorilor, rezultă că legiuitorul a înțeles să acorde beneficiul acestei legi debitorilor, pe care i-a prevăzut și în condițiunile anume specificate, iar nu și simplilor detentori, cum sunt dobânditorii cu titlu particular al unui imobil ipotecat, cari nefiind debitori personal obligați, ci ținuți numai ipotecar, propter rem, ei nu pot invoca în numele lor propriu, beneficiul conversiunii;

Că deci, întrucât apelanții ca dobânditori cu titlu particular a imobilului ipotecat, nu pot invoca beneficiul conversiunii, ei nefiind debitori în sensul legii și neputând îmbrăca această calitate nici ca succesori a lui Niță Anghel, de oarece apelanta Aurelia Vasilescu a renunțat la succesiunea acestuia, apelul lor din acest punct de vedere se găsește neintemeiat.

Având în vedere că apelanții mai pretind că în tot cazul în baza art. 49 din legea conversiunii ei pot și în numele lor propriu invoca beneficiul acestei legii având calitatea de garanți.

Considerând că atunci când legiuitorul prin art. 49 din legea conversiunii a dispus ca giranții, garanții, și orice obligat accesoriu al creanțelor supuse aceste legi, beneficiază de toate avantajile ei ca și debitorul principal, s-a referit numai la garanții și giranții unei obligațiuni principale, precum cei prevăzuți în materie de fidejusiune și în materie cambială, și nu a putut nici decum considera ca garant ipotecar pe achizitorul cu titlu particular al unui imobil ipotecat de oarece creanța ipotecară este garantată de imobilul ipotecat, iar nu de detentorul lui, care nu garantează acoperirea ipotecei în baza căruia creditorul are dreptul de suită și nici acesta nu poate urmări pe detentor de restul creanței sale cu care nu s'a putut îndestula din prețul eșit la licitație.

Că deci și acest motiv fiind nefondat, Curtea urmează a respinge apelul făcut de Aurelia și Zamfir Vasilescu.

În ce privește cheltuielile de judecată, Curtea apreciind le fixează la suma de 2.000 lei.

Pentru aceste motive respinge.

Semnați: *Camil Demetrescu, S. Rădulescu I. Zenovie.*

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

Camera de punere sub acuzare

Audiența de la 7 Februarie 1934

Președinția D-lui N. Jac Constantinescu

Ion Botez cu Maria Mihăilescu și alții

CĂSĂTORIE. — DESFACERE. — RECĂSĂTORIA FEMEII. — TERMENUL DE 10 LUNI PRESCRIS DE ART. 278 COD. CIVIL.

Rațiunea pentru care legiuitorul prin art. 278 c. civ. a prevăzut un termen de 10 luni de la transcrierea hotărârei de divorț, pentru ca femeia să poată trece în a doua căsătorie, fiind aceea că — socotinduse de maximum 10 luni termenul unei sarcini — femeia ar putea, după desfacerea primei căsătorii, să dea naștere unui copil al cărui stat civil să fie nesigur, urmează că din moment ce sarcina a

fost consumată, nu numai printr'o naștere naturală, cum textul de mai sus o arată explicit, ci chiar și printr'un procedeu de expulzare a fetusului pe cale artificială, impus imperios într'un caz de forță majoră, femeia poate să se recăsătorească și fără împlinirea termenului de 10 luni.

No. 106. — Respinsă ca nefondată opoziția făcută de către reclamantul I. Botez, în calitate de parte civilă în contra ordonanței definitive de neurmărire cu No. 96/933 dată de d-l judecător de instrucție al cab. I Tribunalul Prahova, cu privire la Maria Mihăilescu și la alte persoane.

Camera deliberând.

Asupra opoziției de față, făcută de către reclamantul Ion Botez, în calitate de parte civilă, contra ordonanței definitive de neurmărire cu No. 96 din 18 Octombrie 1933, dată de d-l Judecător de Instrucție al Tribunalului Prahova Cabinetul No. 1.

Având în vedere că opozițiunea este suficient timbrată, și regulat făcută, prin declarațiune la Grefa Cabinetului de Instrucție al Judecătorului a cărui ordonanță, se atacă, în termenul prevăzut de art. 137 din procedura penală, reclamantul fiind constituit parte civilă și domiciliind în orașul de reședință al Tribunalului unde s'a făcut instrucțiunea, i s'a notificat ordonanța definitivă în ziua de 20 Noembrie 1933 iar opoziția s'a introdus în ziua de 22 Noembrie 1933.

Având în vedere că prin ordonanța atacată se declară că nu există caz de urmărire în contra vreunei persoane pentru vre un fapt penal, în legătură cu căsătoria dintre Ilie Marin zis Georgescu cu Maria Mihăilescu, celebrată în ziua de 8 Septembrie 1932, de Ofițerul Stării Civile al Primăriei Municipiului Ploești, iar prin opozițiune, partea civilă tinde la reformarea ordonanței și a se ordona un supliment de cercetări, o nouă confruntare și în special a registrelor de intrare și eșire dela starea civilă, cât și de la Municipiu.

Având în vedere actele și lucrările din dosarul cauzei, motivele de opoziție, raportul D-lui Consilier V. Rădulescu, membru al acestei Camere de Acuzare și concluziunile D-lui Procuror General.

Având în vedere că din examinarea acestor acte și lucrări se constată că reclamantul I. Botez din Ploești, prin petiția din 16 Septembrie 1932 înreg. la No. 883, se plânge Primului Procuror al Tribunalului Prahova, că pronunțându-se, în favoarea sa, desfacerea căsătoriei dintre dânsul și soția lui, s'a prezentat în ziua dn 10 August 1932, înaintea Ofițerului Stărei Civile Ploești, unde a cerut și obținut ștergerea căsătoriei. Că fosta sa soție Maria Gh. Mihăilescu, a prezentat acestui Oficiu, un certificat medical, din care se constată că dânsa a fost supusă unei operațiuni de raclaj (curățirea cavității uterine) și în ziua de 8 Septembrie 1932, — deci nu mai puțin de o lună de zile dela desfacerea primei căsătorii, — s'a recăsătorit cu Ilie Gheorghe Marin. Că prin aceasta contravenindu-se dispozițiunilor art. 210 și 278 din codul civil cere a se face cercetări în cauză.

Având în vedere că afacerea fiind trimisă de Parchet, Judecătorului de Instrucție al Tribunalului Pra-

hova, Cab. No. 1 pentru cercetări, conform art. 45 din proc. penală, după terminarea lor judecătorul de Instrucție în unire cu concluziunile orale ale D-lui Prim Procuror, dă sus zisa ordonanță definitivă de neurmărire atacată de partea civilă prin opoziția de față.

Având în vedere că Judecătorul de Instrucție își motivează ordonanța sa de neurmărire pe următoarele considerațiuni :

„Că din toate actele de instrucție urmate în cauză, nu rezultă întru nimic că între Maria G. Mihăilescu, care a prezentat certificatul medical, datat 15 August 1932 și care tindea să facă dovada că reclamația uterină a avut loc la 8 August 1932, recăsătoria oficiindu-se la data de 8 Septembrie 1932 și Dr. A. Munteanu care a eliberat certificatul medical, a existat vre-o înțelegere de a da acestui certificat data de mai sus, sau dacă cea dintâi a uzat de vre-o manoperă pentru a determina pe sus numitul medic, să dateze astfel certificatul și nici că acesta ar fi avut cunoștință asupra scopului în vederea căreia i se cerea certificatul, numitul medic explicând datarea eronată a certificatului prin faptul că eliberarea, s'a făcut ulterior operației, și nu-și mai amintește exact data când a efectuat raclajul”.

„Că deasemenea nici fapta Mariei Mihăilescu care s'a recăsătorit înainte de expirarea termenului de viduitate, nu poate să constituie pentru dânsa vreun fapt penal”.

„Că nici Ofițerul Stării Civile N. Geamolea, nu poate fi învinuit pentru vre-un fapt penal în această afacere, întrucât numitul a oficiat căsătoria pe baza avizului unui jurisconsult al Oficiului Stării Civile”.

„Că deasemenea nu poate să existe vre-o culpă nici în contra lui Al. Nicolau șef de birou la oficiul stării civile al Municipiului Ploești ca unul ce ar fi îngrijit de îndeplinirea formelor acestei recăsătorii, și în fine” ;

„In ce privește corectura din registrele Poliției Ploești, întrucât toate datele se coraborează între ele, susține d-l Judecător de Instrucție,—se exclude ideea unui fals, totul reducându-se la o simplă eroare materială corectată”.

Având în vedere că oponentul între altele susține : „că, greșit ofițerul stării civile a oficiat căsătoria pe baza unui aviz al jurisconsultului Primăriei Ploești, atâta timp cât art. 278 din codul civil împiedica acest lucru.

„Că întrucât raclajul femeii Maria G. Mihăilescu a avut loc la 8 August 1932 și transcrierea sentinței de divorț în ziua de 10 August 1932, însemnează că acest reclaj s'a efectuat în timpul când căsătoria dintre ei, era încă în ființă”.

„Că certificatul medical a cărui dată de altfel sunt riguros false, nu mai prezintă nici o valoare, întrucât prin el urma să se dovedească lipsa unei sarcini posterior datei de 10 August 1932, când a avut loc transcrierea sentinței de divorț iar nu anterior acestei date, apoi că acest certificat a fost legalizat de fapt la Chestura Poliției în ziua de 5 Septembrie 1932, adică atunci când formele de căsătorie, publicațiuni, etc., erau făcute; deci cum putea să aibă ființă ce putere probatorie putea avea atâta timp cât nu era legalizată semnătura medicului”.

„Că Judecătorul de Instrucție nu a dat curs cererilor sale prin care insistă să se confrunte registrele de intrare și de eșire atât acele dela Starea Civilă cât și acelea dela Primărie, numitul având bănueli grave că datele nu corespund adevărului”

„Că și adresa Oficiului Stării Civile, către Serviciul Contencios al Primăriei, este falsă, aceasta rezultă, atât din faptul că menționata adresă este antedatată, cât și din faptul că referatul zisului serviciu,—de pe verso acelei adrese,—nu poartă nici un soi de dată, astfel că și acest referat este fals”.

Având în vedere că față de toate aceste împrejurări, Camera urmează a vedea dacă în fața unui certificat medical din care rezultă că, femeia a cărei căsătorie a fost desfăcută definitiv, a suferit un raclaj uterin, înăuntrul celor 10 luni prescrise de art. 278 din codul civil, este suficient pentru a dispensa de scurgerea integrală a termenului de mai sus, spre a putea trece în a doua căsătorie.

Având în vedere că într'adevăr după dispozițiunile art. 278 din codul civil, citat mai sus,—„femeia des-părțită nu va putea trece în altă căsătorie, decât după 10 luni dela despărțirea ei sau dacă a făcut cerere de părăsirea domiciliului conjugal, după 10 luni dela data hotărârei, care i-a admis această cerere, afară de cazul când femeia a născut în acest interval”.

Considerând că rațiunea pentru care legiuitorul a prevăzut termenul de 10 luni dela transcrierea sentinței de divorț, stă în faptul că în cursul acestui termen femeia divorțată ar putea da naștere unui copil al cărui statut civil ar fi nesigur, socotindu-se 10 luni ca maximum datei unei sarcini.

Că din moment ce sarcina a fost consumată, fie printr'o naștere naturală, astfel cum și textul de mai sus arată explicit, fie printr'un procedeu de expulzare a foetusului pe cale artificială, — cum este în speță — dar impusă imperios, într'un caz de forță majoră, femeia poate să se recăsătorească și fără împlinirea termenului de 10 luni.

Că în speță fiind constatat din recunoașterile părâtei Maria Mihăilescu, că raclajul s'a practicat pe la începutul lunii August 1932, afirmațiune coroborată și cu atestarea medicului operator, când atestă prin certificatul ce a dat, aflat la dosar, că acest raclaj a avut loc la 15 August 1932.

Că deși acelaș medic ulterior eliberează certificatul în discuție, — 15 August 1932, afirmă la instrucție că nu ar mai putea preciza nimic cu privire la data exactă a efectuării reclajului, totuș stăruie și susține, că această operație a avut loc și că a declarat data data prevăzută în certificatul ce a eliberat părâtei Maria Mihăilescu, pentru că și-a închipuit că aceasta este data exactă a efectuării raclajului, mai adăugând că pacienta de altfel nici nu a fost gravidă și că i-a administrat raclajul pentru curățirea cavității uterine infectată de o metrită hemoragică.

Având în vedere și celelalte motive din ordonanța atacată, pe cari Camera găsim-le asemenea întemeiate și-le însușește și așa fiind opozițiunea reclamantului este nefondată, deci urmează a se respinge ca atare și a se confirma suszisa ordonanță definitivă

Pentru aceste motive, în unire cu concluziunile Domnului Procuror General Tulliu Dautte, respinge. Semnați: N. Jac Constantinescu, S. Rădulescu, I. Zenovie.